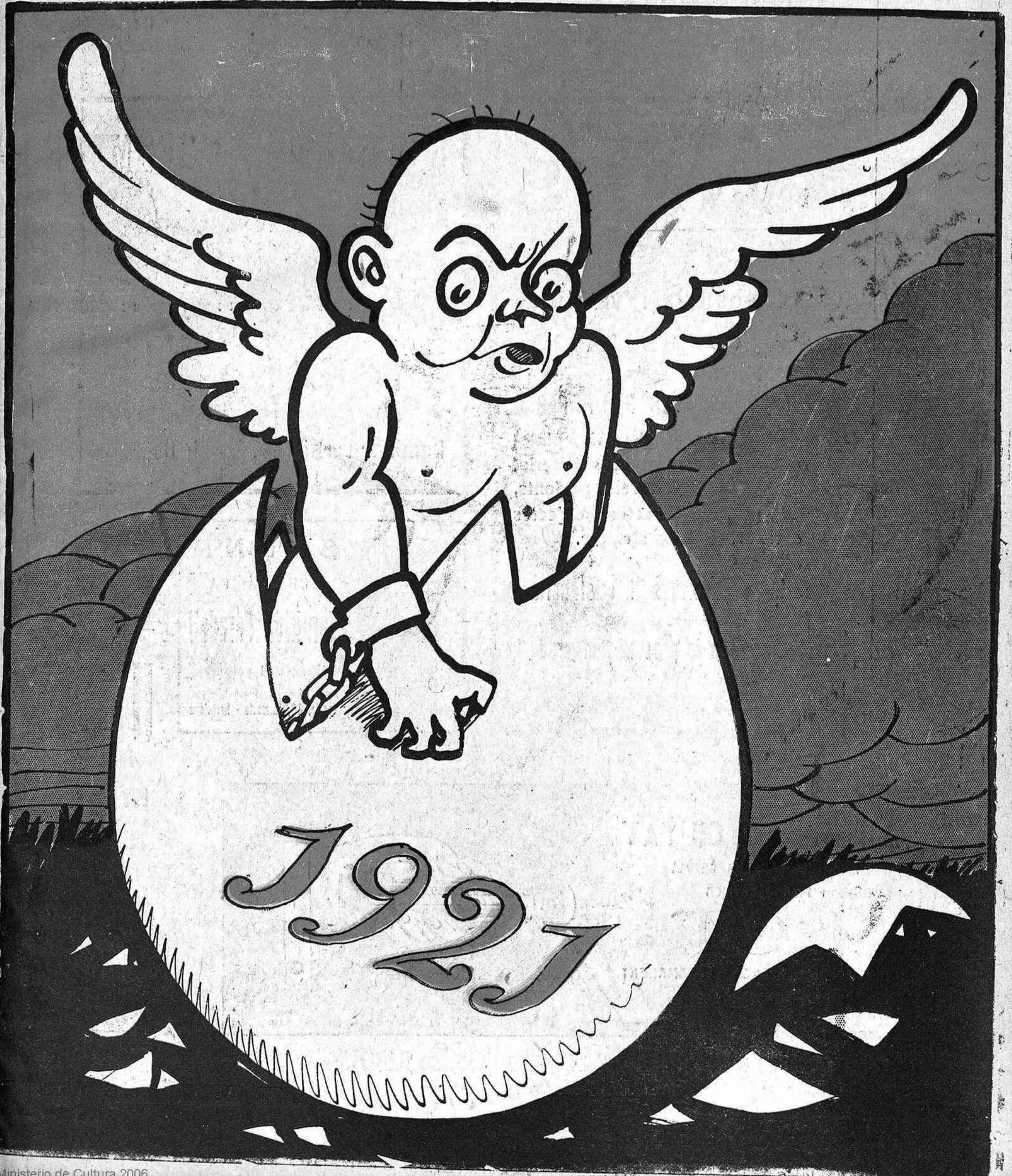

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

El mejor disolvente de los uratos
 Abespa de las vías urinarias
 Oálcos nefríticos
 Reuma articular
 Nefritis
 Tifus
 Gota

UROMETINA

LAMBIOTTE HERMANOS
 Urotropina - Hexametero tetramina - Formina

PÍDASE
 folleto explicativo. Muestras
 a los señores médicos

Agte gen.: S. NAVARRO
 Rambla del Centro, 8 y 10-Barcelona

PARA ENFERMEDADES DEL
ESTÓMAGO & INTESTINOS

GASTROL
MIRET

PROBARLO ES CURARSE

MIRALDO MIRET - Farmacéutico
 Diputación, 205-BARCELONA

DE VENTA
 EN TODAS PARTES

GRANS MAGATZEMS
DAMIANANS

REIS

GRANDIOSA EXPOSICIÓ i VENDA de
JUGUETS

GRAN VARIETAT EN ARTICLES PER A REGAL
 màrmols y bronzes artístics, bisuteria, plate-
 ria, joieria, rellotjeria, perfumeria, sabateria,
 articles per a viatge i sport, aparells parlants,
 gàvies de metall, paraigües, bastons, objectes
 per a escriptori i dibuix, etc., etc.

Extens assortit en vaixelles i cristalleria

Ultimes novetats per a la present temporada

SASTRERIA A MIDA

SOLER i TORRA GERMANS

BANQUERS

VALORS :: CUPONS :: GIROS :: CANVI

Rambla d'Estudis, 13 i Bonsuccés, 1

SARNA
 CURA RÁPIDA
Sarnicida Parade!!

Frasco 4 pesetas

Asalto, 26, farmacia - Barcelona

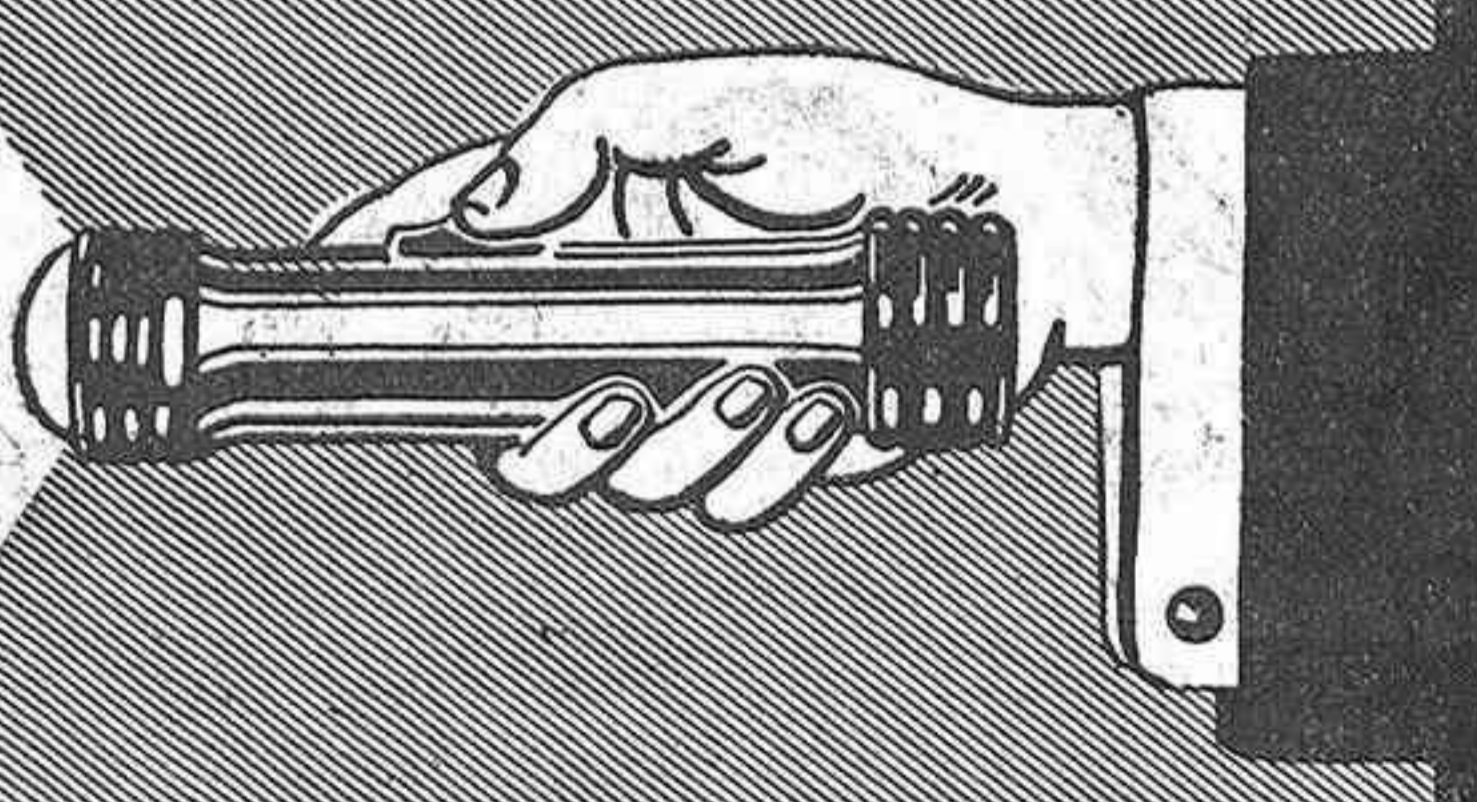
BAZAR
 DE LA
UNION

AI CAMP i a la CIUTAT

AMB UNA LÁMPARA DE MA
 I PILA ELÉCTRICA

LOT

TINDREU LLUM BLANCA I PERMANENT
 A TOT ARREU

Útils per a escriptori
 Tintes bones callfats

Carrer Unió, 3
BARCELONA

De venda a Barcelona: OLIVE S. en C., Pelayo, 56 E. SCHILLING, Fernando, 23 Almacenes EL SIGLO JUAN ROCA, Prince.a, 10

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

Periodic humoristic

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: **Estranger, 5 pessetes** **FORA DE BARCELONA: Espanya, 3 pesetes**

EL BANC TANCAT

nosaltres, ciutadans amb els diners estrictament necessaris per a una vida elemental, ens han dit que havíem de plànyer an aquests Bancs que fan lo que nosaltres hem fet múltiples vegades: suspensió de pagos. Perquè sembla que un Banc no és un Banc, sinó una part sagrada de la ciutat,

que els diners, a més de diners, són, per primera vegada esperit, i que, també per primera vegada, nosaltres teníem també quelcom col·locat en el «Banc de Barcelona», sense saber-ho, i era la nostra part al·licuota de civisme.

Aquest crèdit que jo li haig de fer al «Banc de Barcelona», fins ara ningú m'havia incitat a tenir-lo, ni el Banc me'l concedia a mí, si no li portava, com era just, mercaderies per a figurar o documents de crèdit. Però el Banc barrat per a mí, el Banc inaccessible pels bons patriotes i per als homes intel·ligents, ha esdevingut pel sol fet de no pagar una institució de la pàtria. Ell, com successor de la famosa Taula de Canvi, ha estat un dels primers Bancs del món. Ell dictava lleis als ministres i als súbdits. Ell era el seny de Catalunya fet or i bitllet. Ell, després del Banc d'Espanya, reunia la més sòlida cartera. Ell era la base del nostre crèdit, la columna del nostre comerç, el trípede de la nostra vanitat territorial. Barcelona posseïa sis coses fermes: els companys de causa, el Forn de Sant Jaume, l'Hospital de la Santa Creu, *El Brust*, la casa d'En Milà, i el «Banc de Barcelona». I de totes, la més veterana i la més ferma, el Banc. Perquè ni amb un hospital, ni amb un company de causa, ni amb un forn,

se fa un home, però amb un Banc, capaç de fer suspensió de pagos per valor de 1.543.527.675 pessetes, se pot fer tot: hospital, forn, casa, diari i els vintidós mil vots de la «Lliga». I una cosa així tant eficaç i resplendent, capaç de substituir el sol per una unça, s'ha de plànyer, naturalment.

I la planyem nosaltres, els cùls de cafè, expulsats de la Maison Dorée per un Banc, menaçats d'expulsió del Continental i del París per altres Bancs, els que veiem la ciutat enlletgida i metalitzada. La nostra pobre calderilla no la podiem fruir acomodats en un divà de vellut, enfront d'un mòdic vas de cervesa. Els Bancs arribaven i ens llençaven al carrer. Els Bancs feien de àngels expulsadors en els nostres petits paradisos. Els Bancs eren l'Olimp de la ciutat. Ells decretaven la riquesa o la misèria, el preu de les coses, la circulació dels diners, fins l'adquisició de les aigües que bevem. I ara la conmisericò. Un sospir pels pobres Bancs i una alegria perquè no tenim ni una pesseta.

Haurem de tornar a demanar auxili; confessarem la devallada del nostre crèdit; escoltarem les mofes per lo que era abans vanaglòria nostra... Ja el bon barceloní ens ha dit: «Estic avergonyit. Això no havia passat mai a Barcelona». Efectivament, a Barcelona estan passant coses molt extraordinàries, però que no fan avergonyir als bons barcelonins com la suspensió de pagos d'un Banc.

PARADOX

A tots aquells estimats col·laboradors que hagin pensat en favorir-nos amb algun treball literari destinat a l'«Almanac de L'Esquella» que estem preparant, devem advertir-los que el plaç d'admissió d'originals acabarà el dia 10 del pròxim gener.

Ansia, doncs, aixerits prosistes!

Als versaires, ja no cal dir-los-ho, perquè aquests tots fan el primerenc, i s'han avençat ja a la crida.

MUNICIPALESCA

La fe és el tot

El bon elector que vota dematí baldament el fret i la mullena convidin a tota altra cosa que a deixar els llençols, no guanyaria per a esglais, per mica que la passió li permetés reflexionar. Això que diem parlant del soldat regionalista ingenu, pot estendre's al radical de cor, cada dia més escàs.

Una ullada a la marxa de l'administració municipal, seria suficient a refredar l'entusiasme del correigionari més convençut i optimista, per tal que sigués aquest quelcom més que un fanàtic recalitrant o un vulgar panxaccontenta, obligat a fer el sonso per raons de conveniència.

El comportament dels regidors, convida a l'excepti-

—Tot va de baixa... fins els diners!

cisme, abans que a arrelar la poixança dels ideals. Mai, com d'un temps an aquesta banda, s'havia manifestat la certesa de la dita vulgar que assegura ésser tots uns després d'elegits.

Res tan lluny del nostre pensament, com la idea de veure als homes que encarnen els diferents matços de opinió representats al Consistori, barallar-se entre sí i anar, lo que's diu, a trompades.

Ni aquest espectacle incivil i depriment, que impossibilitaria tota tasca fecondadora, ni l'estranya unanimitat, per a tants conceptes sospitosa, amb que s'ofereixen davant l'opinió recelosa amb just motiu.

Lo pitjor és que aquesta cordialitat, aquesta avinensa, augmenten al tractar-se de la resolució d'assumptes que per la seva magnitud i la seva delicadesa, sembla que haurien d'extremar la fiscalització per part dels qui componen les minories.

Lluny d'això, veiem passar pel Consistori projectes darrera projectes, els que s'aproven amb una facilitat i una conformitat que no hauríem dit mai. Que per força han de desorientar a qualsevol que hagi assistit a la incubació de les lluites polítiques que a casa nostra es desenrotllen. A tot el qui conegui el plànol en que els partits locals semblen moure's.

Semblable intel·ligència entre els grups consistorials, a matar només els vuit dies que precedeixen al de la elecció, seria prou a fer venir l'ànima als peus a les masses blanques o vermelles, cas de que sortosament per als qui han remenat de tot temps les cireres de la política, no dugués el bon elector una vena als ulls.

Una vena als ulls que li priva de veure la taula parada proveïda amb escreix des de fa nou mesos.

JUST

Noblesa d'antigor

—Si a un barceloní li haguessin dit que el Banc de Barcelona podia fer suspensió de pagos ens hauria mirat amb l'astorament del qui li proposen veure als rius corrent cap amunt. El Banc tenia tot el prestigi de l'antigor. Les seves unces devien ésser de Felip V i les seves pessetes isabelines, i els seus bitllets de les primeres edicions.

D'antics n'hi han, però no pas com ell. De prestigi en tenen, però sense conseguir el seu. D'anomenada n'hi han, però no pas com la seva. Devegades arribaven dels quatre punts cardinals banques angleses, i americanes, i txeco-eslovaques, i nipones. Ell era Ell. Lo nou no minvava lo vell.

Quan un amic ha volgut dir-nos tota la força tradicional del Banc de Barcelona, ho ha fet amb la frase més precisa per a un barceloní:

—El Banc de Barcelona era *El Brusi* dels Bancs.

Don Manuel

Els vells tenen dos sospirs. Un per a l'actual tribulació bancària i un altre per la manca d'aquella gran intel·ligència financiera que's digué don Manuel Girona.

—Si don Manuel hagués viscut, això no passaria—diuen.

—Si don Manuel existís, això s'adobaria desseguida—insisteixen.

Don Manuel és a les finances barcelonines, com el senyor Prat a la política regionalista. Eren els homes ponderats i clarividents, el «seny» ordenador dels diners i de la voluntat pública. El Banc de Barcelona fou Banc per la gràcia de Déu i de don Manuel Girona. Com els cossos dels fundadors d'ordres religiosos, el de don Manuel Girona, hauria tingut d'ésser enterrat en la seva fundació, en el Banc de Barcelona i no pas a la catedral.

Els vells conten, amb fervor:

—Mireu quin home era don Manuel, que una vegada va presentar a les Corts un projecte de llei econòmica, que començava així: «Yo, Don Manuel Girona, fundador de Bancos inquebrables...».

L'antic orgull

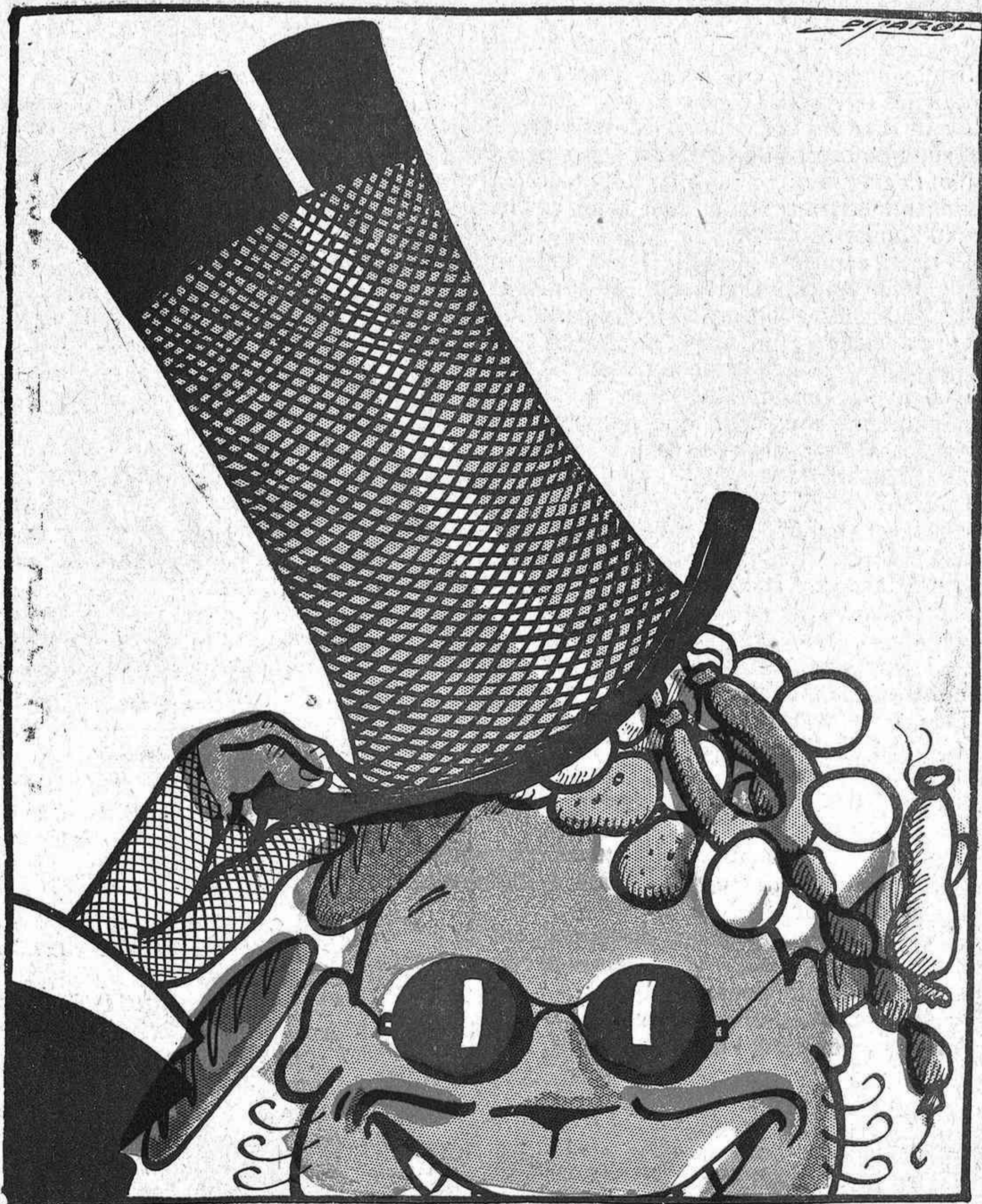
Aquell edifici sever i amb la gris palina dels anys rebia de tothom un respecte supersticiós. Era com un temple que guardés en els seus soterranis tresors meravellosos, o com una torre senyorial prenyada d'or misteriós.

En ella sols tenien valor els metalls eternals, o els documents garantits per un crèdit, una confiança subjecta a mil proves.

Per això el Banc de Barcelona era el més orgullós dels Bancs. Catalunya, per ell, tenia uns ciments daurats.

I se conta que, devegades, al rebre pagos en bitllets del Banc d'Espanya, els empleats, acceptant-los, observaven:

—Els hi admetem el pago en bitllets del Banc d'Espanya, però provisionalment.

—Pobre de mí, que ho hagués tingut tot al Banc!... Als homes previsors sempre ens queda un reconet.

L'origen del primer de gener, com el del menjar i el de la burocràcia, es perd en la nit dels temps.

Em sembla que desde que al món va haver-hi un home, devia aquest començar l'any pel començament.

Potser, en els primers temps, va sortir algún retrògrad, partidari de començar a comptar els dies pel trenta hù de desembre, i avançar pel any a reculons.

Aquest número ha sigut passat
per la censura governativa

En tot cas, i segons pot comprobar-se, el seu criteri n'oprevaquesqué.

Semblable fracàs, ens permet celebrar demà la primera de les festes cristianes, o siga la Circuncissió.

Els rituals i les solemnitats piadoses relatives a aquesta data, són nombrosos i diferents.

No m'entretindrè a detallar-los, doncs la cosa em donaria molta feina i avui, com avui, em manquen el temps i l'humor.

El deure elemental—crec jo,—està en fer-los avinent que la festa deu ésser celebrada en la més estricta intimitat, i amb sols el concurs d'un cirugià.

Que a manca d'un infant, pot buscar-se l'honorable societat d'un viudo, de la mena dels entrats en anys.

Dia que no dispo del temps i l'humor necessari per a embrancar-me en lo que no sigui anar de dret a omplir l'espai reservat pel director a aquests breus sol·loquis setmanals.

La culpa de que no estiga de filis, la tenen les dignes dotsenes de ciutadans que simulant no sé quins mereixements davant meu, m'han omplert l'escriptori de *dècimes*.

Quina manera d'abusar fillets de Déu!

Tot esguardant la partida de cartolines que literalment m'està ofegant, em dona a pensar en la bestiesa realitzada el dia en que posat a triar un ofici, vaig decantar-me per a manejar la ploma.

No els dic tinya de la *badada!*

Pel meu gust—i això els provarà que no anava desencaminat,—hauria sigut carter, sereno, escombriaire, electricista, barber, vigilant, repartidor de pa, moço de taverna o escolà de la Parròquia.

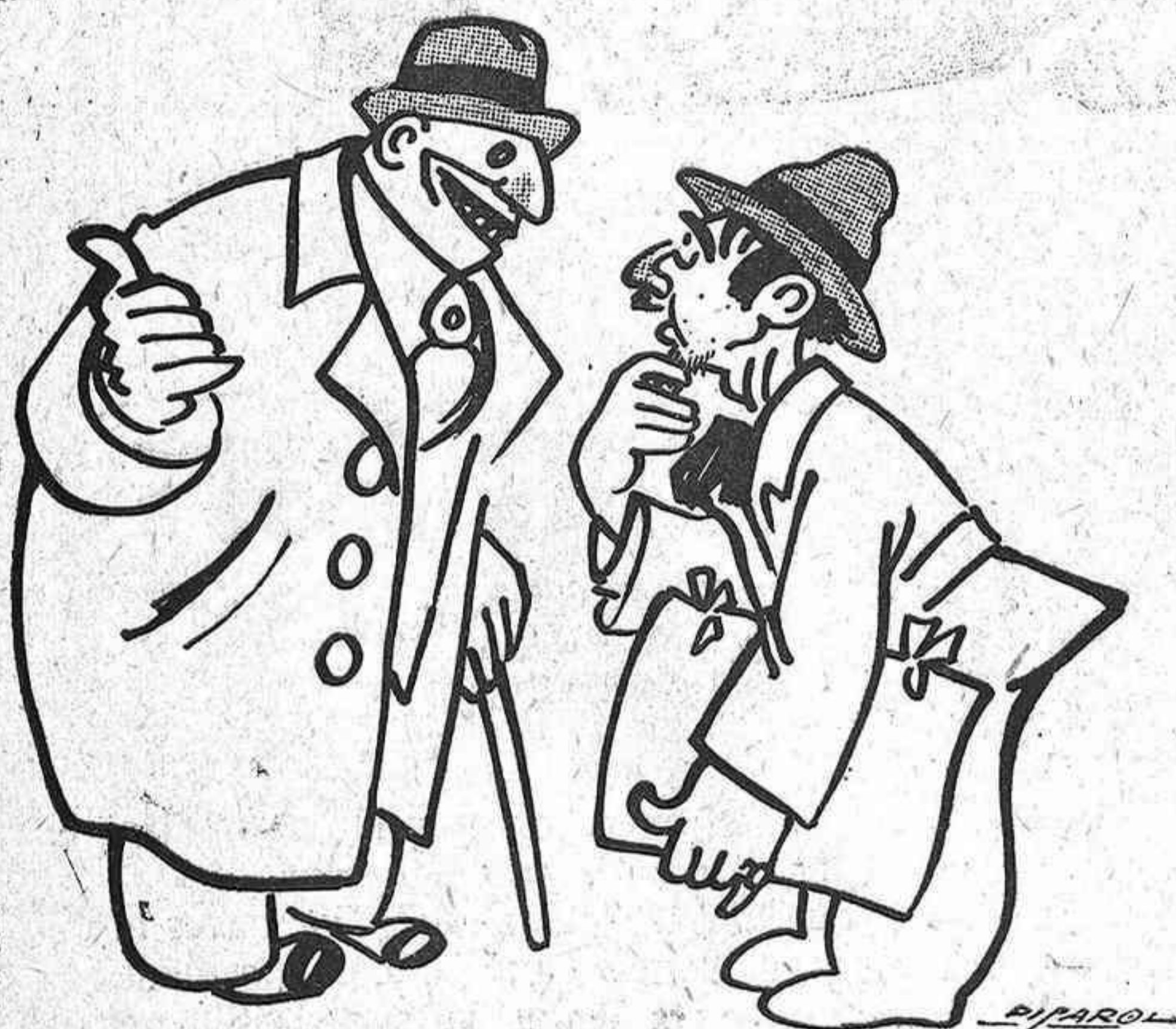
Sols que per a qualsevol d'aquestes ocupacions, cal un carro de influències civils, militars o diplomàtiques de que no dispo.

D'aquí el que, vegent-me desesperat, em fes periodista, professió per a la que no es demanen coneixements, ni pergamins de cap mena.

Amb prou feines saber escriure.

Amic llegidor, salut i fins any nou.

[X. X. X.]

—I on els colocalrem, ara, els diners?

—Jo ja ho tinc pensat: a sota d'una rajola, com feien els avis amb les gerres d'unces.

EL TERMÓMETRE

L'aparato aquest científic
que s'ha fet tan casolà,
gosa d'aital predomini
que fins mana al Temps que fa.

I al Hivern, molt més encara!
Es perquè hi ha molta gent
que creu més al fret qu'ell marca,
que no pas al fret que sent.

A m'í mai m'ha dat la gana
de regir-me pels seus graus...
¿Qu'ell senyala un fret que pela?
Doncs, jo no'n tinc tant... i en paus.

PEPET DEL CARRIL

EL CATACRUC

No sé quin poeta era que ho va dir:

«Las torres que desprecio al aire fueron,
a su gran pesadumbre se rindieron.»

Això li ha passat al sòlid, ferreny, incomunible «Banc de Barcelona»; al Brusi dels Bancs.

I la «pesadumbre» la degueren tenir el dilluns passat, l'endemà de Sant Esteve, els senyors compte-correntistes al enterar-se de que el més poderós, el més morigerat, el més acreditable dels bancs de la nostra aimada Catalunya... ai, què tinc!... ai, què tinc!... un gemec d'ànec quan fa l'idem, i a suspendre pagaments, que és lo més sagrat i lo més reconsegat que's pugui suspendre en aquesta vall de suspensions, ara de garanties, ara de crèdits.

El «Banc de Barcelona», que era el comble de la austeritat, de la serietat, de la garantia i de la solvència, després de un segle d'ésser el pare-pedaç dels nostres burgesets comerciants, ha caigut en el «faux pas» d'una suspensió de pagaments; en una relliscada d'aquelles que encara que un hom se'n aixequi—quan se'n aixeca—en resta consentit per a tota la vida.

Dilluns aparegueren en les façanes del «Banc de Barcelona» i sucursals corresponents uns cartellets molt semblants als que s'acostumen a fixar en les botigues «Cerrado por defunción, etc....»; uns cartellets anunciant l'acord de la Direcció prè el dia abans, feliç diada de Sant Esteve.

Els cartellets deien:

«Banco de Barcelona—Habiendo sido inútiles los esfuerzos realizados para contener la alarma iniciada entre nuestros cuenta-correntistas, el «Banco de Barcelona» se ve en la precisión de suspender sus operaciones de pago por algunos días, que serán únicamente los precisos para proceder a su reorganización y obtener los fondos necesarios que le permitan, con plenitud de crédito y de disponibilidades, reanudar su normal funcionamiento.»

Això ha passat en el Banc més estevista de Barcelona.
Pobres senyors Esteves!
I precisament el dia del seu sant!

XARAU

Instantània nocturna

EN LA NIT DE REIS

El cel és blau, estelat;
la nit és freda, gelada!...
Nit de Reis, nit d'ansietat,
d'ansietat dolça, anhelada.

D'un balcó de la ciutat
s'ha obert una portellada;
els estels han lluminat
una donzella gemada.

La sabateta ha deixat
a un cantó de balconada;
bell estoig envellulat
amb cibelleta argentada.

Vers al cel sa testa ha alçat:
sa cara n'era rosada,
sos negres ulls han brillat
més radiants que l'estelada.

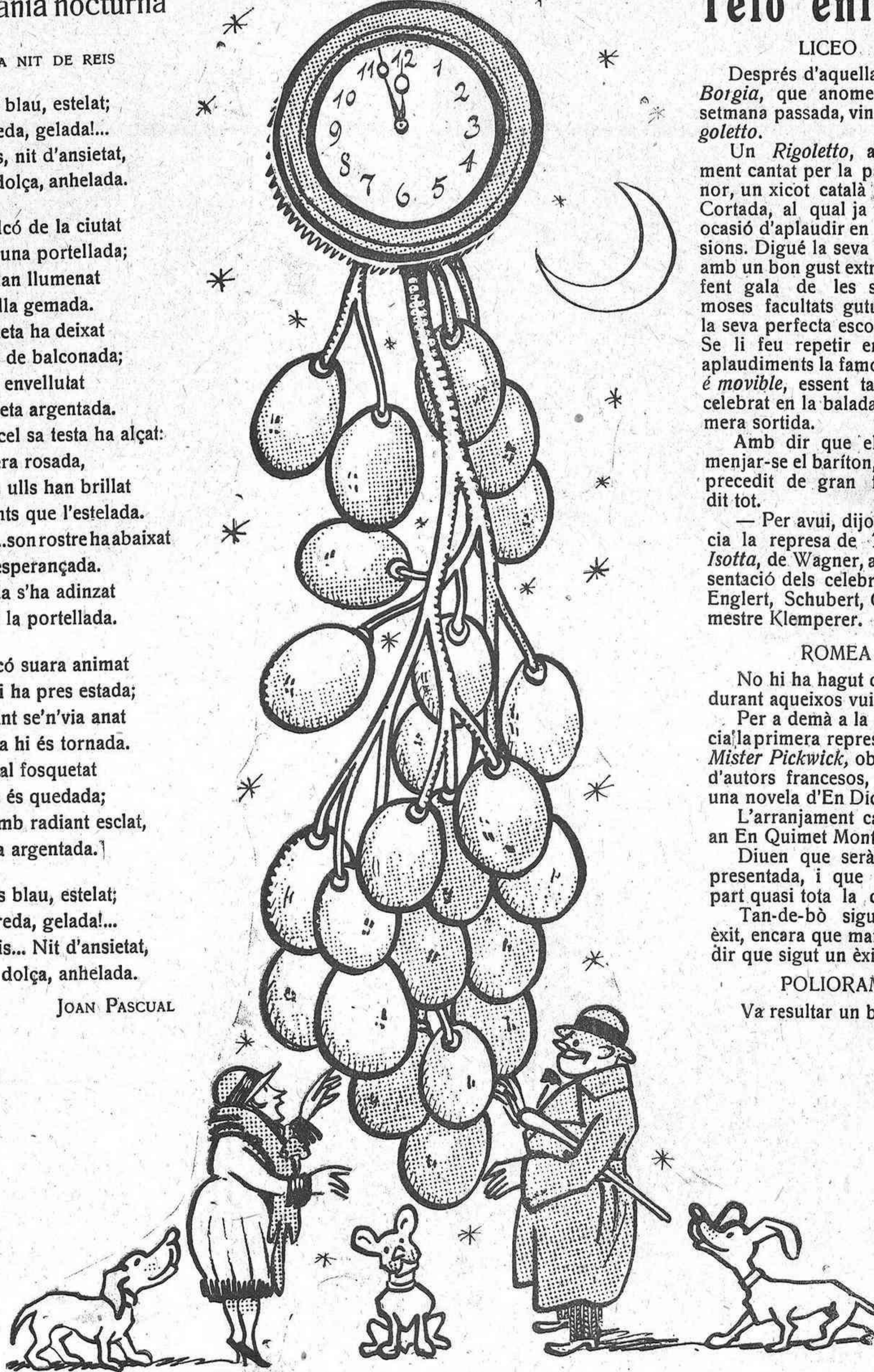
Després..son rostre ha abaixat
somrient esperançada.
La donzella s'ha adinzat
i ha tancat la portellada.

Del balcó suara animat
solitud n'hi ha pres estada;
si un instant se'n'via anat
a quietut ja hi és tornada.

En l'ideal fosquetat
la sabateta és quedada;
hi brilla amb radiant esclat,
la cibelleta argentada.]

El cel és blau, estelat;
la nit és freda, gelada!...
Nit de Reis... Nit d'ansietat,
d'ansietat dolça, anhelada.

JOAN PASCUAL

EL «REVEILLON» D'enguany

Teló enlaire

LICEO

Després d'aquella *Lucrecia Borgia*, que anomenàrem la setmana passada, vingué el *Rigoletto*.

Un *Rigoletto*, admirablement cantat per la part de tenor, un xicot català que's diu Cortada, al qual ja tinguérem ocasió d'aplaudir en altres ocasions. Digué la seva *particella* amb un bon gust extraordinari, fent gala de les seves hermoses facultats guturals i de la seva perfecta escola de cant. Se li feu repetir entre grans aplaudiments la famosa *Donna é mobile*, essent també molt celebrat en la balada de la primera sortida.

Amb dir que el tenor va menjar-se el baríton, que venia precedit de gran fama, està dit tot.

— Per avui, dijous, s'anuncia la represa de *Tristano e Isotta*, de Wagner, amb la presentació dels celebrats artistes Englert, Schubert, Gles i del mestre Klemperer.

ROMEA

No hi ha hagut cap novetat durant aqueixos vuit dies.

Per a demà a la nit s'anuncia la primera representació de *Mister Pickwick*, obra còmica, d'autors francesos, extreta de una novela d'En Dickens.

L'arranjament català's deu an En Quimet Montero.

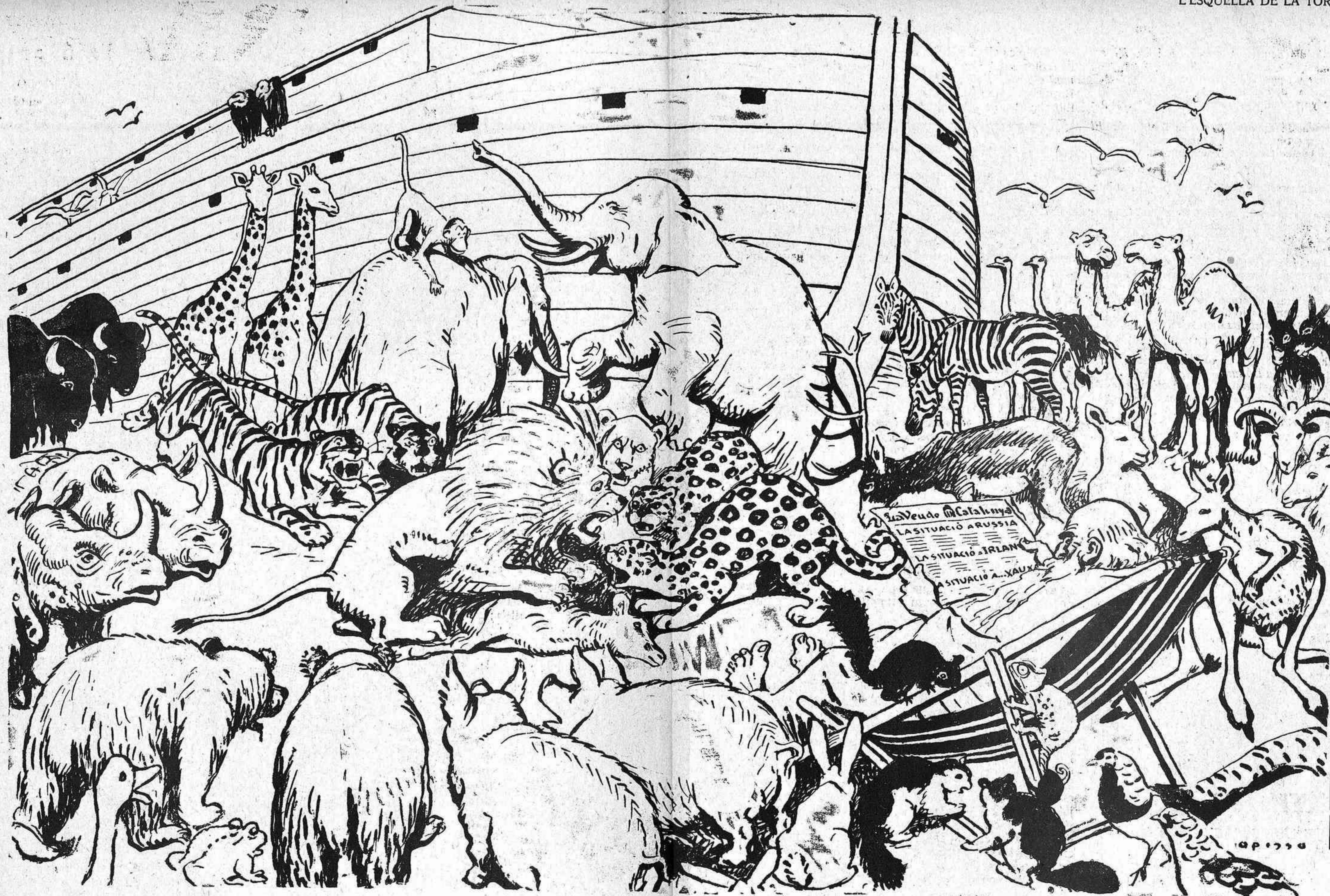
Diuen que serà molt ben presentada, i que hi pendrà part quasi tota la companyia.

Tan-de-bò sigui un gros èxit, encara que mai se podrà dir que sigui un èxit català.

POLIORAMA

Va resultar un bon èxit de

—Baldiri, a les dotze de la nit ens menjarem els dotze grans.
—Dotze grans?... Si d'ensà d'això del Banc, ja tinc tota una granellada.

QUADRES BIBLICS: L'ARCA DE NOÉ

El vell Noè. — Qualsevol s'estigui entre homes!

rialles aquella comèdia anunciada amb el títol de *Mi sobrino Fernando*. Escassa novetat en el tema, però una gran trassa en combinar escenes, diàleg apropiat i els necessaris trucs per a fer passar distretament l'estona.

Molt bè les senyores Asquerino i Cortés. En Güell, superior.

Del aconteixement de dimarts, o sia de l'estrena de *El rio de oro*, viatge espectacular, no en sabem encara res. Servarem nostre petit comentari per a la setmana entrant.

GOYA

La darrera astrakanada d'En Muñoz Seca, *San Pérez*, és una cosa desencaixadíssima i sense solta. Un sol xisto hi ha en tota l'obra i encara aquest xisto el fa un catre que camina sol. Ja no pot arribar-se més enllà en la despreocupació d'un autor que s'empenya en cobrar bons trimestres rifant-se del públic i dels actors.

Menos mal que aquesta vegada, el públic del «Goya», tingué el bon sentit de escoltar-se les ximpleries del insigne Muñoz el mateix que sentís ploure.

I en tocant a aplaudiments, només varen sentir-se els que anaven dirigits a la interpretació que, en general, fou bona. En Simó-Raso, com de costum, fet un mestre.

UN NOU DRAMA D'EN GUIMERÀ

Don Angel ha enllestit ja una obra dramàtica patriòtica que porta per títol *Joan Dalla*.

Serà estrenada, segons informes, dintre el pròxim més de gener, en el «Teatro de Novedades», per una notable companyia catalana.

Hi ha gran espectació per a conèixer aquesta obra, l'últim drama inèdit d'En Guimerà, el qual està inspirat en un fet culminant de l'Història de Catalunya.

COMPANYIA VILA-DAVÍ

Ha inaugurat una brillant temporada en el «Teatre Bartrina», de Reus.

La Maria Vila, cada dia més aplomada i el seu company i marit, l'intelligent actor senyor Daví són aplaudits sorollosament a cada representació de les més celebrades obres del repertori català.

Es l'única companyia volandera de Catalunya que dona sovint veritables estrenes importantíssimes.

Ara mateix anuncia un grapat d'obres inèdites, que pensa estrenar en la present temporada. Entre elles, *El vell Cabrés*, drama en 3 actes, en vers, original d'En Ventura Gassol. *L'enemic Amor*, comèdia en tres actes, original d'En Miquel de Palol. *Escardots*, drama en tres actes, en prosa, original d'En Miquel Poal Aregall. *El foc sagrat*, comèdia en tres actes, en prosa, original de N'Enric Lluelles. *La trilogia de Dorina*, comèdia en tres actes, en prosa, traducció d'En Pere B. Tarragó. *La dona nua*, drama en quatre actes, original de Henry Bataille, traducció de S. Vilaregut. *Joan Ezequiel*, drama en tres actes, en prosa, original de N'Adrià Gual. *Marxants del viure*, comèdia en un acte, en prosa, original de N'Enric Lluelles.

ELS AQUAREL·LISTES—ELS BONS CAMINS
TOT PER LES DONES!

L'«Agrupació d'Aquarel·listes de Catalunya», composta de gent de seny, ens ha obsequiat amb una bella exposició de 61 aquarel·les degudes a 20 socis de la mateixa, essent de notar que, amb tot i haver-la inaugurat poc abans de Nadal, no hi hagi en ella una sola neula. En canvi les exquisiteses i les lleminadures hi abunden de debò. Recordem uns jardins de l'Arola i Sala, que es

veu que pica alt, a judicar pel preu, d'una gran riquesa de colorit; uns xicotets caçats al vol per En Baixas *Tornant d'herbejar*, força simpàtics; una *Salomé* d'En Berga Boada; una gran aquarel·la de composició i figura d'En Llorenç Brunet, el qual encara pica més alt que l'Arola; i moltes altres cosetes molt boniques i mereixedores de trobar amo, que firmen aquarel·listes tan experts com En Femenià, En Galofre Oller, En Llaverías, En Mensa i En Queralt. L'Adolf Hübner del qual no tinc memòria d'haver-li vist res, és també un pintor de molta grapa que sense amoinar-s'hi gaire ho fa d'allò més bé.

Estic segur de que el dia que el diví Apol es decideixi a fer el judici final de la pintura i es posi els bons pintors a la dreta per a exaltar-los, i els dolents a l'esquerra, per a reventar-los definitivament, tindran lloc entre els primers els nostres aquarel·listes per haver observat les lleis immutables del bon gust.

Llàstima que llavors no els hi podré dedicar cap *xerramecal*

Entre els pintors que van pels bons camins, cal esmentar En Josep *Idem*, qui en cap manera vol que el seu cognom serveixi per a esgarriar criatures. Els camins que ell segueix són dreces que porten allí on li cal anar al bon pintor; estic segur de que els joves que l'encalcin no se'n penediran pas; es cansaran una miqueta, no hi ha dubte; però en assolir el cim, quin paisatge més formós es desplegarà a l'entorn seu!

En Camins és un treballador de bona fe, que juga net a la taula de l'Art; no el trobareu mai que faci trampa ni que emmatillevi res a ningú. Tot el que porta és ben seu; ho ha recollit a *Montserrat*, al *Laberinte* d'Horta, a *Sant Joan de les Abadeses* i a *Santa Maria de Mansull*. Ademés, exposa unes quantes teles de flors molt treballadetes, record d'una visita que va fer al Japó a la seva joventut, i uns quants carbons procedents de *Lyó*, on se'n gasta tant, que tenen el mèrit de no resultar gens negres.

Cal remarcar, però, que així com resulta estalviador en els carbons, en canvi quan pinta a l'oli, en malmena no poc; i això no li escau a un artista que vol seguir estrictament els bons camins.

En Jaume Mercadé, artista per partida doble, m'agrada més quan treballa pel sexe feble que quan es dedica als homes, oferint-los hi paisatges dels voltants de Valls ensucradets com una ensaimada de Mallorca, amb tot i que de tant en tant n'hi surti algún que fa denteta, com ho demostra amb la seva exposició de quadres i joiells d'art. Jo d'ell em deixaria de pintures i amb el lema suggestiu de *Tot per les dones!* em llençaria de cap a fer penjolls, anells, braçalets i arrecades, ja que té encert i traça, com a bon deixeble dels vells joiers catalans.

Recordi's de que *Sant Eloi, quan era xic, era noi, i essent gran, fou un Sant*; això vol dir que, construint joies d'art, primoroses, com ara, cercant la bella combinació de la pedreria amb els esmalts i els metalls preciosos, podrà fer el seu paquetet, i arribar si no a Sant, que ara ningú hi tira, a artista joier *bien*, que no deixa de tindre el seu mèrit.

A mi em consta que les dones, en veure només els seus joiells, ja li van darrera. I, està clar, a les dones, les segueixen els homes, i amb els homes hi van els bitllets de Banc.

No val a badar, amic Mercadé. Tot per les dones!

C. ARBÓ

L'ANY NOU ENTRA A LA VIDA

—La gran qüestió és calçar-se bé.

Diàleg

—Vint-i-tres mil vots per la «Lliga»
a vot per cada botiga
no troba, senyò Esteve, que són molts vots, molts vots?
—I que'ns vagin dient animalots!
Això vol dir, senyò Mariano,
que xino-xano, xino-xano,
segons diu En Cambó, s'arriba al cap d'avall.
Monarquia? República? Tot és foc d'encenall!
Ja ho va dir *Ell*: «nedà i guardar la roba
és el que cal a nostra Catalunya». No troba?
—Me sembla que va estar molt encertat...
I allò que deia que al bé de la ciutat
lo que li cal, primer que tot, és viure
i que'l demés són romanços? Aquest Cambó és un «miura».
Quan *Ell* diu una cosa, no ho té poc rumiat!...
—I què me'n diu d'En Batlle? En Cambó és reservat,
emperò el seu cosí!... Quin home! Quina «fiera»

EL «COMPTA-CORRENTISTA»

—No m'han enganyat de gaire a mí...
Hi tenia una pela amb deül

n'hi deu haver! Quan es deslligui, la parlara
d'aquest home deurà fer pò!...
—Oh, i és carlí ademés que... vaja, Déu n'hi dò!
Mal que d'aquests al Parlament d'Espanya
n'hi van ben pocs... però «vaya» una «aranya»
no n'hi ha de la «Lliga»! Si ho creu convenient
ja pot comptar que'ns en hi porta cent,
posem per cas.

—Oh, ja, ja.

I la sort que ara com ara
aquests carlins d'avui no fan tan mala cara
com aquells d'altre temps: si fa, no fa,
Don Carles, que és cosí, també'ns pot ser germà.
No li sembla? Ademés: ell fou regionalista,
com és ara En Cambó. I dels forts!... Mirant la llista
de socis del casino del carrer de Boters
potser n'hi trobaria tres o quatre milers,
ja veu, d'aquests regionalistes, si és que tenen botiga,
s'entén, perquè si no, no foren de la «Lliga»...
—Oh, és clar.

—Res, que, en conjunt, no pot anar millor
la nostre causa, i si Déu Nostre Senyor
no'ns deixa, amb tres o quatre anyades
això de Catalunya seran faves contades.

PLOMICELL

ESQUELLOTS

Un rotatiu barceloní traslladà al senyor Alcalde una llas-
timsosa queixa d'un suscriptor.

I mai dirien quina és la queixa? Que, durant les vigílies
de Nadal no pot dormir, a les nits, de tanta cridòria de po-
llastres i galls dindis.

I doncs, què vol que facin les pobretes bestioles?

Què faria vostè, senyor suscriptor de *Las Noticias*, si
sabia que l'endemà l'havien de matar?

No cridaria?

Llegim en un diari dels que publiquen, entre mig de in-
formació local, quelques notes d'amenitat.

CUENTO DE NOCHE-BUENA.

I pensem:

Sí, realment, la «noche-buena», enguany, no ha estat més
que un «cuento».

Vaia una batalla campal, l'altre matí, al carrer de Migdia!
Sis morts i un grapat de ferits de resultes de permetre
jugar a les «cartetes» al mig del carrer.

Ja ho havem dit moltes vegades que el problema de Bar-
celona és un problema de Districte V.

Tota la púrria surt d'aquella galdosa Volta d'En Cirés.

I les autoritats s'han de percatar d'això: que és tant o més
digna d'atenció la qüestió hampa, que la qüestió treball.

Calendaris:

La casa «Vacum Oil Company» ens ha favoregut amb
un magnífic almanac de fulles mensuals dividides en set-
manes; propi per a despatx.

Es un elegant calendari anunciador.

—De la «Casa Segalá» (Productes farmacèutics) havem
rebut sis elegants calendaris amb fulla mensual i cromo ar-
tístic d'assumpte còmic.

—De la «Farmacia del Globo», dels senyors Punsoda i

INNOCENTS

—Recristo, quina llufa!
—Sí, noi; una llufa que empudega.

Gavaldá, un artístic calendari de bloc setmanal, amb una reproducció d'En Llaverias.

—Del Taller de Fotogravat «Vda. de P. Bonet», un elegant calendari de paret amb fulla mensual a gran tamany, amb santoral i un cromó, reproducció d'un magnífic quadre d'En B. Galofre.

La Festa del Cap d'Any Català.

En aquesta patriòtica festa que es celebrarà el prop-venent dissabte, dia 1 de Gener, al Palau de Belles Arts, hi pendran part la Joventut «Pàtria Nova», «Foment Autonomista Català», «Chor Infantil Mossèn Cinto», «Orfeó Mossèn Cinto», «Esbart Català de Dançaires», «Cobla Barcino» i altres entitats que s'anunciaran properament.

Han estat invitades totes les Joventuts nacionalistes de la «Lliga Regionalista», del «Bloc Republicà Català», de la «Unió Catalanista» i altres de independents, «Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana» i entitats culturals.

S'han posat a la venda les entrades per a l'esmentada festa.

Qualsevol que sentís an En Maynés en la sessió de la setmana passada, podria haver cregut que la colla de regionalistes del Ajuntament és una manada de angelets asseguts

seràficament, no en les cadires del infecte Consistori, sinó damunt de un nimbe de cotó-fluix, com la volió de querubins que acompanyen a la Verge de Murillo.

I com si no vos coneixessim, herbetes!

Els que no feu el fet, el deixeu fer, i tanta culpa teniu els uns com els altres.

Aquí fa anys que es planteja així el dilema:

O parlar clar, o anar-se'n a caseta.

Escassa concurrència es vegé enguany davant les piçarres anunciadores dels primers premis de la Rifa de Nadal.

I és natural.

Aviat s'enteraren els barcelonins del gran fracàs:

La grossa a San Sebastián!

Catorze milions de pessetes de dèficit per a Barcelona! Passava un capellà, i mirava la piçarra d'un diari:

—A Barcelona el sisé!

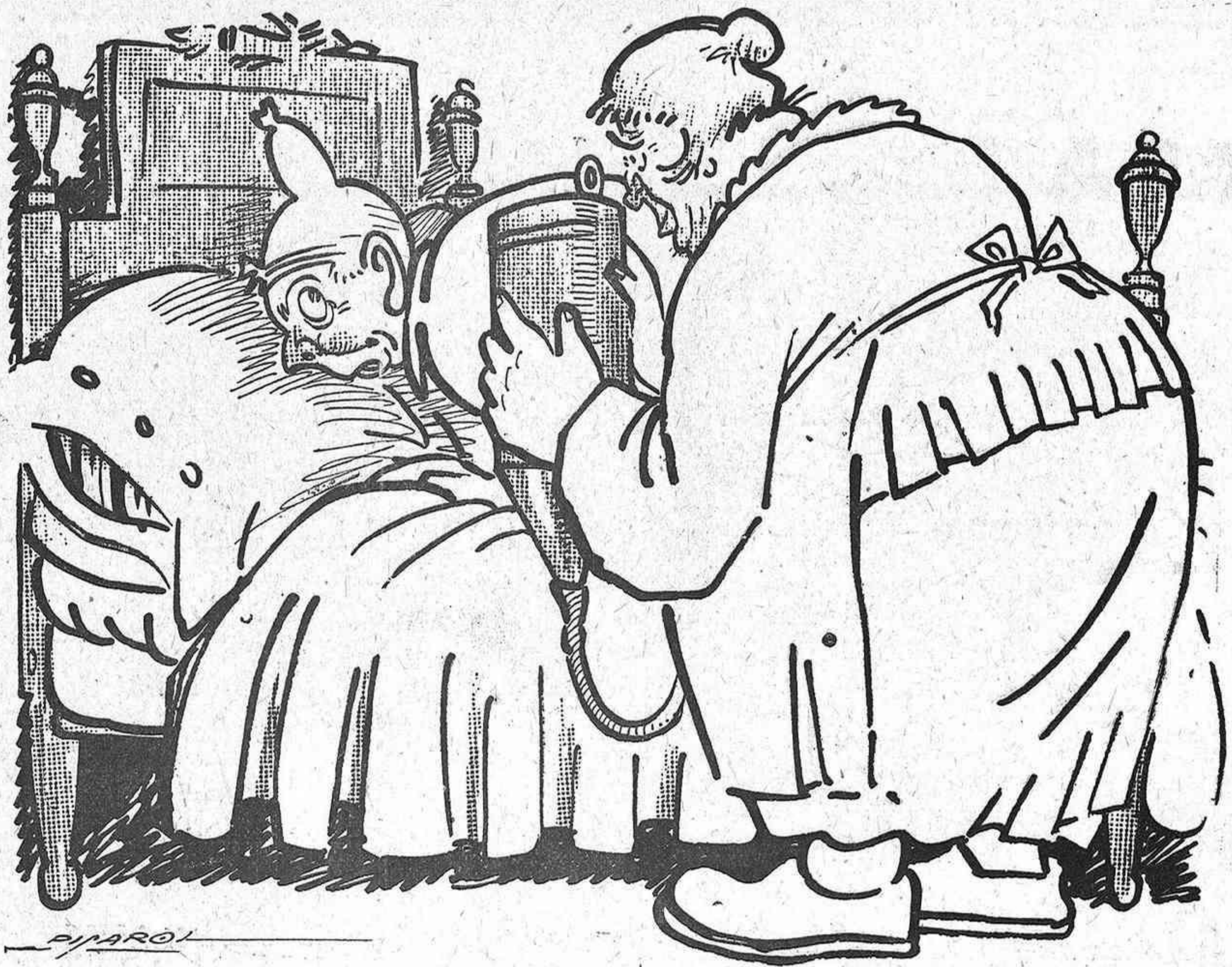
I una beata persignant-se:

—El sisé! Ai, Jesús! Quin escàndol!... Justament el sisé!...

Notes de casa:

De la societat «El Círculo», de Reus, havem rebut una invitació pera visitar l'Exposició de obres artístiques de

TOS la curen les Pastillas Helenianas. 1'25 pessetes caixa. **PANALLONS** els cura Tópico Gil Kens. 1'25 pessetes frasc. **ASMA** la curen les Gotas Helenianas 4 pessetes frasc.

CONSEQUÈNCIES DEL NADAL

— Veus què porta el menjar massa turró?...
— Jo?... Si ja fa temps que els he acabat, els turró!...

N'Antoni Soler Rosselló, inaugurada amb èxit la vigília de Nadal.

—Del regidor pel Districte II, havem rebut cinc «bons» triplicats de carn, pa i arroç, amb destí als menesterosos de la nostra coneixença.

En nom dels nostres pobres, donem grans mercès al senyor Benítez.

Costums que moren.

D'aquella rua de cotxes de senyors al Parc, en la diada de Sant Tomàs, ja no se'n canta gall ni gallina.

Enguany ja no's vegé una sola «victòria» que animés aquella esplanada.

I no havent-hi «victòria», és clar... derrota segura. Derrota de les velles costums aristocràtiques.

Aquest número ha passat per la censura

Títol, amb lletres grosses, de un telegrama de *El Sol*: «Aldeano suicida.»

I un cop llegit el text del telegrama, veiem que's tracta de un veí de Barcelona.

¿Des de quan, senyors *solistes*, Barcelona és una «aldea»?

:-: Aquest número ha sigut censurat :-:

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8
BARCELONA

ÉDEN CONCERT

COMTE DEL ASSALT, 12

MUSIC-HALL DE PRIMER ORDRE - Tots els dies grans espectacles a les 3 1/2, tarda i a les 9 1/2 nit

Gran èxit de la eminent cançonetista **CANDELARIA MEDINA**

ACABA DE PUBLICARSE

MAPA DE ESPAÑA

MIDE 68 X 97

IMPRESO A CUATRO COLORES

ESCALA 1/500,000

Pesetas 2'50

Pesetas 2'50

LIBROS PARA AGUINALDOS

SURTIDO COMPLETO

Obra nueva

de

Joaquín Belda

TOBILLERAS

Un tomo 8.º

Ptas. 5

JARDINS D'ESPANYA

Reproducció dels més notables

quadres d'En

SANTIAGO RUSIÑOL

Edició luxosament presentada

Ptes. 25

Obra nueva

de

Alberto Insúa

MARAVILLAS

Un tomo 8.º

Ptas. 5

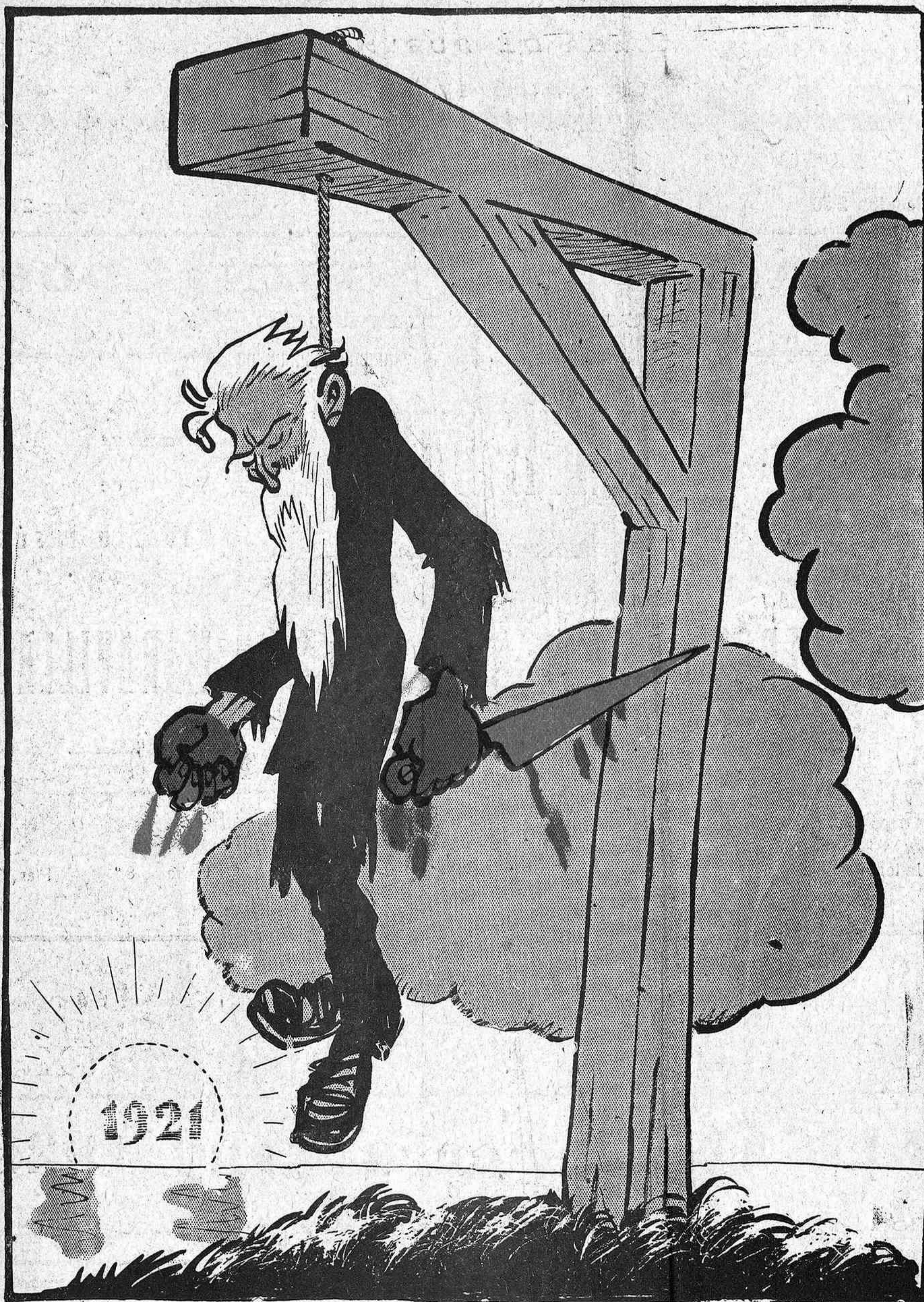
AVIAT SORTIRÁ

L'Esquella de la Torratxa

ALMANAC per a l'any 1921

Poden els nostres corresponents formular la demanda

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios, si no's remet, además, un ral per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebaixes.

LA FÍ DE L'ANY VELL

—De malament que ho he xafat,
jo mateix m'he castigat

